

og forenkling af toldvæsenets arbejdsmetoder, som er et af lovforslagets hovedformål, ville gå tabt.

Under indtryk af den indstilling, der fra erhvervslivets repræsentanter er kommet til udtryk i toldlovskommissionens betænkning, hvor Provinshandelskammerets repræsentant har udtrykt betænkelighed derved, men repræsentanterne for Industrirådet, Grosserer-Societetet, Håndværksrådet, Dansk Speditørforening og Danmarks Rederiforening har udtalt sig imod en nedlæggelse af Københavns Frihavn, har regeringen ikke ment at burde fratage Københavns Frihavn dens toldfrie status. I udvalgets overvejelser er dertil indgået den omstændighed, at Københavns Frihavn i 1960 fik en koncession for 40 år, hvilket må antages at have været lagt til grund for frihavnselskabets mellemliggende dispositioner.

I toldlovens forstand er en frihavn at betragte som udland. Til udjævning af den omtalte forskelsbehandling, som bevarelsen af Københavns Frihavn indebærer, kunne man tillade etablering af yderligere en frihavn i provinsen. Ifølge den gældende lov kan frihavn oprettes ved samtykke fra finansministeren og fra ministeren for offentlige arbejder. Det nye toldlovsforslag indebærer ifølge § 105, stk. 2, at frihavn kun kan oprettes ved lov. Da det må antages, at frihavns betydning i det hele vil være stærkt aftagende i de kommende år, hvilken udvikling fremmes af den foreslåede almindelige kreditordning, må det anses som tvivlsomt, om der kan opnås et rimeligt forhold mellem de samfundsmæssige omkostninger og de fordele for erhvervslivet, som måtte være resultatet af etableringen af en ny frihavn.

Udvalget finder det derfor rigtigst at afvente udviklingen efter den nye toldlovs ikrafttræden. Ud fra de betydelige samfundsmæssige konsekvenser, etablering af en eller flere nye frihavne måtte få, derunder også konsekvensen for hele den nye toldordning, finder udvalget at måtte foretrække, at eventuel etablering af frihavne forudsætter lovgivning fremfor en administrativ afgørelse.

Efter lovforslagets anden behandling har Provinshandelskammerets repræsentant over for udvalget fremført ønske om, at der

blev nedsat et hurtigt arbejdende udvalg for at undersøge, hvilke toldmæssige faciliteter der burde etableres i hvert fald ét sted inden for hvert af de 26 nye distrikt-toldkamres områder. Repræsentanterne for Foreningen af Danske Havne har over for udvalget fremført ønske om, at samtlige provinshavne fik adgang til toldfrie faciliteter.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialdemokratiets medlemmer) har ud fra de konsekvenser, der måtte blive følgen heraf for hele det nye toldsystem, ikke kunnet anbefale, at disse ønsker imødekommes.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) henviser til nedenstående mindretalsudtalelse.

Delegationen fra Århus Havneudvalg har over for udvalget især gjort gældende, at opretholdelse af toldfrie faciliteter i Århus havneområde var af stor betydning for havnens opretholdelse som *basishavn*, et synspunkt, der er støttet i en skriftlig henvendelse fra Danmarks Rederiforening. Dette har foranlediget udvalget til at stille spørgsmål herom til finansministeren. I finansministerens kommentar til henvendelsen fra Danmarks Rederiforening anføres følgende: „Der er ikke grund til at antage, at toldlovsforslaget som følge af nedlæggelsen af frilagre og pakhusoplag vil påvirke trafikken på Århus havn i nedadgående retning, og der er således heller ikke grund til i toldlovsforslaget at optage bestemmelser, der gør det muligt at opretholde frilagre og private pakhusoplag — hverken i Århus eller andre steder.“ I besvarelsen af udvalgets spørgsmål siges det: „Efter de ovenfor anførte oplysninger og under henvisning til de i min skrivelse af dags dato indeholdte bemærkninger til Danmarks Rederiforenings henvendelse til udvalget kan det fastslås, at gennemførelsen af de nye toldbehandlingsregler og den deraf følgende nedlæggelse af de toldfrie lagre ikke vil få nogen betydning for Århus havn som basishavn.“

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialdemokratiets medlemmer) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* i den form, hvori det foreligger efter afstemningen ved anden behandling.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) ønsker at udtrykke sin beklagelse over, at der ikke i udvalget har